

Vänstern i Strängnäs

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | MAJ 2023

**Kvinna, Liv,
Frihet!**

**Ge oss Sverige-
priser på el**

**Ett Strängnäs
för alla**

FOTO: AGNES STUBER

INTRO

Demonstrera på 1 maj

Nu är det snart 1 maj igen! De första demonstrationerna var inriktade på att införa 8 timmars arbetsdag. Som bekant lyckades det när riksdagen 1919 lagstiftade om 8 timmars arbetsdag.

De problem vi står inför i dagens samhälle är annorlunda men kraven gäller nu liksom då arbetarnas rättigheter och att hålla tillbaka marknadskrafterna. Det kan gälla 6 timmars arbetsdag, fördelningen mellan lön och vinst, de ökade löneskillnaderna mellan arbetare och VD, eller ett förbud mot att hyvla arbetstid. Höj annars rösten för klimatet.

Åk till Stockholm var med i det allra största demonstrationståget i landet eller kom till Eskilstuna och demonstrera med oss i Sörmlands största tåg!

[vansterpartiet.se/
blimedlem](https://vansterpartiet.se/blimedlem)

Regeringen står på de rikas sida

Höginkomsttagare får sänkt skatt med 13 miljarder. Inte en enda krona går till höjd a-kassa eller sjukersättning, säger Åsa-Pia Järliden som är skattepolitisk expert (V) och tidigare LO-ekonom.

Sida 4

David Aronsson

Solidaritet och jämlikhet går som en röd tråd genom alla frågor, från klimat till skola.

Ted Danson

När Strängnäs bygger idrottsanläggningar ska de gynna ungdoms- och breddidrott.

Nils-Arne Andersson

Vi kan inte fortsätta att förstöra naturen, någon gång måste de gamla skogarna få stå kvar.

Dags för rätt- visa

Tillsammans tar vi kampen för jämlikhet och rättvisa. Bara när vi gör det tillsammans kan vi bekämpa högerens splittringspolitik och bygga ett samhälle där alla har råd och möjlighet att leva ett gott liv.

FRÅGA

Vad brukar du göra på 1 maj?

Barbro Svensson Sjöberg
Mariefred

Det är viktigt för mig att demonstrera, ofta med sönerna i Stockholm. Mäktigt och starkt att vara så många, fint med V-orkestern och ofta bra fart på skanderandet, Kungsan med glass och tal. Glad blir man. I år blir det i Eskilstuna.

Peter Hjukström
Mariefred

För mig är 1 maj en viktig global kampdag för rättvisa, fred och demokratisk socialism. Jag har demonstrerat sedan 1970 när möjlighet funnits. Insikten om att vara en av miljoner andra runt om i världen som vill samma sak är stort och gör mig glad.

Emil Gutebring
Åkers Styckebruk

För mig handlar första maj inte så mycket om vad jag gör lika mycket som var jag är i mina tankar. Under första maj försöker jag styra mina tankar till att glädjas åt det vi gemensamt har lyckats med, och önska att det får fortsätta vara så.

LEDARE

Vänsterpartiet Strängnäs vill att pengar till skolan ska gå dit de har störst effekt.

Rättvis skola kräver insatser

Det går inte bra i skolorna i Strängnäs kommun. Politiken har varit överens om det under rätt lång tid. De verksamma åtgärderna har ändå varit för få.

● Det går inte att säga vad resultatet skulle blivit utan Skolutvecklingsprogram 2023. Flera bra åtgärder har kommit senaste åren genom det ökade samarbetet mellan skola, socialtjänst och fritidsgårdarna. Skolresultaten sjönk stadigt ändå.

Optimistiska personer tror att det organiserade samarbetet mellan den kommunala skolan och friskolorna på sikt kommer att lyfta skolorna, mer cyniska personer tror att det mest var avsett att få friskolorna att sluta överklaga skolpengen eller att låta friskolorna ducka segregationen. Så mycket resultat har vi inte sett.

Andelen elever som klarar godkänt i alla ämnen har sänkts, lite varje år. Enligt Skolverkets statistik så är andelen som klarar godkänt i alla ämnen nu under 70 procent. Det låg på över 80 procent för tio år sedan. De styrande politikerna förklarar att nu finns indikationer på att det vänder. Det finns hittills inget som egentligen talar för det.

Det är en grundläggande orättvisa att elever går ut grundskolan utan att kunna gå vidare till gymnasiet. Det är skadligt för individen och för samhället.

Argumentet att det inte är en fråga om pengar hörs sällan numera, för det är förstås en fråga om pengar. Pengar betyder personal som har tid och kompetens att hjälpa eleverna. Pengar betyder mindre klasser så att fler elever syns och får stöd. Pengar ger skolan resurser att fokusera, för pengar är personal.

Det viktiga är att pengarna går dit där de får mest effekt för att lyfta de elever som idag inte klarar skolan. Hela vägen från förskolan till slutet på högstadiet behöver pengarna riktas in till rätt åtgärder. Det gör de inte idag.

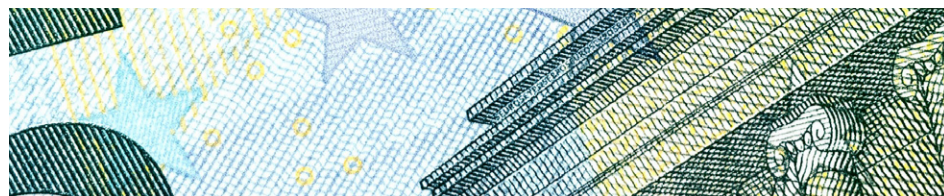
Det måste få märkas ännu mer i fördelningen av pengar mellan skolor att var femte elev som gick ut nian i somras i den kommunala skolan var född utomlands, var tjugonde i friskolorna. Likaså att i Åkersskolan så var det var tredje elev vars föräldrar hade eftergymnasial utbildning, när det bara var vart femte barn vars föräldrar inte hade det på Montessori.

Skolsystemet blir inte kompensatoriskt och rättvist bara för att man vill det, eller för att skollagen säger att det ska vara det. Det krävs att någon gör något också.

1 procent

Den rikaste 1 procenten i världen har mer än dubbelt så mycket tillgångar som 6.9 miljarder människor tillsammans.

Källa: Oxfam Sverige

Fyra V-förslag mot dyrtiderna

Några tar av sparade pengar för att klara fördubblade matpriser och elräkningar, andra har inte ens några sparade pengar att ta av. Dyrtiderna drabbar som alltid de som redan har det ekonomiskt svårt. Här är fyra av Vänsterpartiets förslag mot dyrtiderna.

1. 2. 3. 4.

Sverigepriser på el

Det är inte brist på svensk el som är förklaringen till våra höga elräkningar, utan att det nuvarande systemet med skenande elpriser gynnar elbolagen som exporterar el.

Därför föreslår Vänsterpartiet att elmarknaden i vårt land separeras från exportmarknaden. På det sättet skulle vi kunna återfå låga, normala elpriser. Det vore ett rejält prisskydd för vanliga svenska hushåll.

Avskaffa karensavdraget

När kräksjuka och förkylningar härjar på föris då märks karensavdraget i plånboken för en förskollärare, bussförare eller undersköterska. En genomsnittlig dagsinkomst går helt förlorad innan sjuklönen börjar betalas.

Vänsterpartiet anser att karensavdraget bör skrotas helt. Det är inget annat än en klasslagstiftning som drabbar samhällsbärare i arbetaryrken.

Gratis skolfrukost

Dyrtider innebär hungrigare barn. Sex av tio kommuner uppger i en undersökning att det går åt mer skolmat, särskilt på fredagar och måndagar, sedan matpriserna höjts och levnadsomkostnaderna ökat.

Därför föreslår Vänsterpartiet gratis frukost på alla landets skolor. Reformen förväntas kosta mellan 0,5–1,0 miljarder kronor/år beroende på antalet kommuner som ansluter. Beräkningen utgår från antalet elever, antal skoldagar och den beräknade kostnaden per barn i de kommuner som har frukost redan idag.

Höj a-kassan

A-kassan behöver bli bättre. Vi vill höja den högsta dagpenningen och grundbeloppet, höja ersättningsnivån till 80 procent för hela ersättningsperioden samt för tid med aktivitetsstöd, förbättra kvalificerings- och ersättningsvillkoren och återinföra studerandevillkoret. A-kassans ersättningsbelopp ska även indexeras så att de kopplas till den allmänna löneutvecklingen.

Med vårt förslag får 80 procent av löntagarna 80 procent av sin tidigare lön om de blir arbetslösa. Det behövs för det enskilda hushållet när vi nu går in i en lågkonjunktur. Samtidigt är det viktigt för löntagarnas position på arbetsmarknaden generellt. Sverige är bättre med starka och trygga löntagare.

Statens omsorg om medborgarna borde i högre grad riktas till dem som drabbas värst av dyrtiden, säger före detta LO-ekonomen Åsa-Pia Järliden Bergström.

Staten bör lindra bördan för de värst drabbade

Inflationen slår hårt mot hushållen, och hårdast mot de som tjänar minst. Staten skulle kunna lätta bördan. Men det blir ingen höjda-kassa eller högre sjukersättning. Det blir inte heller halverade kostnader i kollektivtrafiken. Däremot blir det skattesänkningar för de rikaste.

● **– Regeringen säger** att den inte vill driva på inflationen. Men den beror inte på inhemska förhållanden, påpekar Åsa-Pia Järliden Bergström, före detta LO-ekonom som numera är skattepolitisk expert hos Vänsterpartiet.

Den moderatledda regeringen har däremot sänkt skatten med tretton miljarder för löntagare med de högsta inkomsterna. De pengarna hade gjort större nytta för arbetslösa, sjuka och pendlare, menar hon.

–I stället har man dragit ned på arbetsmarknadspolitiken och lagt en stram budget, samtidigt som kostnaden för hälften av hushållens nödvändiga utgifter – transporter, elektricitet, mat – stiger brant på grund av inflationen.

Skattebidrag

I andra änden är systemet med skattebidrag intakta. Rut, Rot och ränteavdrag ändras inte.

–Just nu är det kanske inte läge att justera i ränteavdragen, kommenterar Järliden. Men rent allmänt har dessa skatteavdrag inneburit ett stort steg bort från den generella välfärdspolitiken.

Resurser flyttas från det gemensamma till enskilda, mer eller mindre välbeställda individer. När inflationen dessutom raderar sju års lönelöft, som konjunkturinstitutet konstaterade i december, återstår inte mycket mer för löntagarna än att ställa krav på högre löner. Men avtal som ger 4,5–5,5 procent i lönepåslag lär inte täcka höjda levnadsomkostnader.

Höga vinster

–Vi har haft en låg inflation under lång tid och en löneutveckling som stannade av under pandemin, säger Åsa-Pia Järliden. Samtidigt har företagets vinster varit höga.

”Märket”, industrifackens avtal, bestämmer lönenivån för resten av arbetskollektivet. Det gynnar exportindustrin

på bekostnad av de anställda inom handel och vård.

–LO har som mål att löneskillnaderna mellan dem i manligt dominerande fack och dem i kvinnoyrken ska vara halverade 2028. Det finns ingenting som tyder på att vi når dit.

Bantade bidrag

Regeringens bantade bidrag till kommuner och regioner spär på orättvisorna.

–Enligt SKR, Sveriges kommuner och regioner, fattas det tio miljarder kronor för i år, påminner Åsa-Pia Järliden Bergström.

Företagen ökar sina vinstmarginaler och vältrar över kostnader på kunderna. Riksbanken offerar löntagarna när räntehöjningar tvingar ut allt fler i arbetslöshet. Men, säger Järliden, det är inte lönebildningen som driver på inflationen.

Per Längby

Pengar till vården hamnar i fel fickor

Den borgerliga politiken har nått vägs ände, säger Patrik Strand. Det behövs en ny politik för en välfärd som man kan lita på.

– Det finns pengar, men de ligger i fel fickor.

Efter 35 år som undersköterska och skötare väntar Patrik Strand otåligt på att äldreboende och sjukvård ska få de resurser den behöver.

Inte ens en pandemi lyckades väcka de styrande.

● **Covid-19 avslöjade** världens och omsorgens brister och ur dess kaos hoppades många att landets största yrkesgrupp, undersköterskorna, äntligen skulle få bättre villkor. Så blev det inte.

–Tvärtom. På Skånes universitets-

sjukhus i Malmö har runt tjugo procent av undersköterskorna inom många verksamheter sagt upp sig under 2022, berättar Patrik Strand, vänsterpartist och styrelsemedlem i Kommunals sektion för regionanställda i Malmö och Trelleborg.

800 miljoner

Det borgerligt styrda Region Skåne, med mer än 30 000 medarbetare, ska spara 800 miljoner kronor i år.

–Det motsvarar lönerna för samtliga undersköterskor på SUS i Malmö. Vi sitter fast i en nedåtgående spiral som gör det allt svårare att rekrytera och behålla medarbetare.

I akutsjukvården i Malmö har en tredjedel av sjuksköterskorna slutat, i Lund hälften. I universitetssjukhusets budget gapar ett hål på 1,5 miljarder för 2023.

Trosvissa löften från politiken om att duktiga medarbetare ska ro sparbetingen i land imponerar inte på Patrik Strand.

Lägsta skatten

–Visst kan vi förbättra våra arbetsmetoder, exempelvis mot en mer demokratisk styrning där alla yrkesgrupper kan bidra med sin kunskap. Men det är politikerna som bestämmer över pengarna, och den budget de lägger är helt avgörande, liksom vilken skatt de tar ut.

I Region Skånes fall är det en av de lägsta i landet.

–Hälso- och sjukvårdslagen talar om god och likvärdig vård. Ingenting om

vinster. Bland Region Skånes privata vårdgivare finns det ett femtiotal som inte ens har kollektivavtal. Hur kan man acceptera att våra skattemedel går till en oseriös låglönekonkurrens?

Skattefiffel

I Stockholm, berättar Patrik Strand, lämnade Kommunal för några år sedan en rapport om välfärdsföretag som förutom detta dessutom fiffelar med skatter, pensionsinbetalningar och andra skyldigheter.

Välfärdsbrottsligheten går före lika vård till alla. Skattepengarna hamnar i fel fickor.

Per Längby

Hellre varmt i lägenheten än marknadspriser på el

● **Politiken ska inte** lägga sig i. Det var moderaternas första paradigmskifte, anno 1970-tal.

Sedan dess har allt fler välfärdstjänster privatiserats, däribland elmarknaden.

–Och då får människorna frysa i sina hem, medan elproducenterna drar in stora vinster, säger Nooshi Dadgostar, partiledare för Vänsterpartiet.

Det krävs ett helt annat paradigmskifte än det den moderatledda regeringen talar om i dag, menar hon. Till att börja med bör Sverige införa Sverige-priser på el.

–Elektricitet är en livsnödvändig resurs som ska ha ett så lågt pris som möjligt. Vi har ett överskott som vi kan och ska exportera, men priserna inom landet ska ned till tidigare nivåer.

Bli mätta

Politiken bör lägga sig i. När räntan går upp, när matpriserna skenar och när den ensamstående mamman avstår från sin måltid för att barnen ska bli mätta.

–I stället sänker regeringen skatten för höginkomsttagare med ettusen kronor i månaden, påpekar Nooshi Dadgostar.

Vänstern, däremot, står för en krispolitik som stöttar de svagaste.

En sådan politik tar vara på överskottet och höjer sjukersättning och a-kassa.

–Vi kan också pröva tillfälligt höjda barnbidrag till ensamstående föräldrar, säger partiledaren.

Pressad regering

Men var finner man en majoritet för detta?

–Regeringen är pressad. Den har ett väldigt lågt förtroende bland väljarna.

Och vi har nyligen avstyrt en skärpning av karensavdraget.

Politiken lägger sig i. Antingen den är höger eller vänster. Den förra vill tala tyst om skattesänkningar för de rikaste, säger Nooshi Dadgostar. Den senare går gärna i allians med krafter som står för solidaritet och jämlikhet.

Per Längby

KRÖNIKA

Tankar från en fackligt förtroendevald

Förskjutningen av fokus från det grundläggande uppdraget (faktisk kärnverksamhet), till det parallella uppdraget (systemförvaltning), har accelererat de senaste 20 åren. Det får inte bara konsekvenser för kärnverksamheten, utan även för arbetsmiljön i de parallella verksamheterna.

Övernitisk kontroll, utifrån tanken att organisationen är beställare av kärnverksamhet och inte utförare, skapar kontrollverktyg för att det går och inte för att behov finns. En förlamande tystnadskultur breder ut sig, med snällt utförda sysslor som ingen förstår syftet med.

Lönemässigt har vi under en lång tid premierat bisysslarna på bekostnad av huvudsysslarna, vilket lett till att administration lönar sig bättre än produktion.

Vad kan då facken göra? De har fullt upp med att sätta plåster!

Det krävs att patienten (myndigheten, regionen, kommunen, politiken) får en sjukdomsinsikt och tillsammans med medarbetarna styr om till den faktiska kärnverksamheten och dess behov. Ledningen behöver leva mer i verksamheten, inte sväva fritt över den och skicka ner processer, styrdokument etc. som bara skapar en illusion av funktion.

Alla behöver ägna sig åt själv-rannsakan och med kritiska ögon analysera allt från organisationsstruktur till arbetssätt och lönesättningsmodeller.

Att systemen är viktigare än det de skall leda till är ohållbart. Den faktiska kärnverksamheten måste åter bli huvudsaken.

Henrik Sjö Dahl
Fackligt förtroendevald i
Fackförbundet ST

Vänsterpartiet Strängnäs vill se bättre planering från politiken istället för att lämna viktig service åt marknaden.

Trångt på skolorna i Mariefred inför höstens skolstart

Antalet elever på Mariefreds skola har ökat explosionsartat de senaste åren, tack vare den höga inflyttningen till orten. Till hösten väntas ännu en stor kull börja förskoleklass, och inflyttade elever har redan nekats plats på skolan.

● Mariefreds skola har växt så det knakar de senaste åren och det är i dag en av kommunens största grundskolor med över 700 elever. I samma lokaler rymdes för bara fem år sedan omkring 500 elever. I årskurserna F, ett och tre går tre parallella klasser, i andra klass är det fyra klasser. Det är ont om plats och flera klasser huserar i baracker på skolgården.

Ökningen av elever beror till viss del på nedläggningen av högstadiet i Stallarholmen. Men den främsta förklaringen är den höga takten på bostadsbyggandet, både i Mariefred och Läggesta. Nybyggda radhus leder ofrånkomligen till inflyttande barnfamiljer. Därför planeras det för en ny grundskola i området Södra Årby, nära Läggesta station. Målet är skolstart hösten 2026, men spaden har ännu inte satts i marken.

Fler barn än platser

Exakt hur läget ser ut inför höstens skolplaceringar vill utbildningskontoret i Strängnäs inte svara på, men kullen sexåringar som ska börja förskoleklass i år beskrivs som stor. Innan behovet på de kommunala skolorna kan utvärderas måste dock förvaltningen fastställa skolplaceringar på de privata skolorna.

Gripsholmsskolan i Mariefred, som också är full och saknar lokaler för att växa mer, brukar ta in två klasser varje år.

– Sett till hur många förskoleklasser det finns idag på skolorna så är det fler barn som ska börja till hösten än det finns plats för just nu, säger Mimmi Maxe, handläggare på utbildningskontoret som arbetar med skolplaceringar.

Klart är dock att det redan funnits familjer som flyttat till Mariefred eller Läggesta de senaste åren som har nekats plats på Mariefreds skola på grund av att det är fullt, och i stället erbjudits plats i Stallarholmen eller Åkers styckebruk. Det betyder alltså att kommunen inte har kunnat erbjuda alla inflyttade barn plats på den närmaste skolan.

– Det är ordentligt illa om kommunen inte kan hålla på närhetsprincipen. En sådan situation ska vi inte hamna i, konstaterar David Aronsson, gruppleddare för Vänsterpartiet i Strängnäs kommun.

Mer planering hade behövts
Vänsterpartiet i Strängnäs har tidigare kritiserat att kommunen har ett stort antal färdiga detaljplaner, utan att ha tagit höjd för kommunal service, både i

Mariefred och i Strängnäs. Det betyder i praktiken att om det kommer byggförtag som vill bygga bostäder går det att komma igång relativt snabbt, medan saker som skolor och förskolor tar längre tid att planera.

– Då hamnar man ju per definition i att samhället kring bostäderna hamnar på efterkälken. Det vore klokare att planera för saker som skolor och förskolor från början, menar David Aronsson.

Marknaden är inte lösningen

Hög inflyttning och trånga skolor har varit ett problem även i Strängnäs tidigare, men där har kommunen till viss del räddats av friskolornas expansion. Huruvida det är ett hållbart sätt att planera samhällsbyggnad på längre sikt råder det dock delade meningar om.

Vänsterpartiet hade hellre sett att kommunen tar hänsyn till all service när nya områden ska byggas, i stället för att bara planera för bostäder och hoppas att marknaden ska lösa resten, säger David Aronsson.

Sämst i Norden

Sverige är sämst i Norden på att bekämpa ojämlikhet och vi rasar 20 platser i internationell mätning.

Källa: Commitment to Reducing Inequality Index

Klimatet och rättvisa fick Yvonne att välja (V)

Berätta lite om dig själv!

Yvonne berättar att hon läst till arkitekt på KTH och senare även till marknads-ekonom på Marknadsinstitutet i Stockholm.

– Jag är uppvuxen i Stockholm, men när barnen började skolan såg jag hur stadsdelsnämnderna prioriterade bort resurser till skolan och drog in fritidsaktiviteter för barn och unga.

Stockholm kändes plötsligt kallt och otryggt, så familjen sökte därför en tryggare uppväxtmiljö.

– Vi letade efter boende på landet med närhet till Stockholm. Att det blev just Stallarholmen berodde på att Stallarholmskolan hade ett gott rykte med bra personal och engagerade föräldrar. Väl här hoppade vi rakt in i föreningslivet, vi skaffade djur och rotade oss, renoverade hus, flyttade och renoverade igen för att till slut flytta in till Strängnäs 2018 – till ett charmigt litet hus i behov av renovering!, säger Yvonne och skrattar.

Kan du berätta om ditt politiska intresse?

– Klimat- och miljöfrågorna och ett jämlikt samhälle är mina hjärtefrågor. Jag gick med i Miljöpartiet och fick 2014 mina första politiska uppdrag, först som ersättare och senare ledamot i kommunfullmäktige, som andre vice ordförande i Teknik och servicenämnden och efter en tid även ledamot i Miljö- och samhälls-

Yvonne vill att kommunen växlar upp i klimatarbetet.

byggnadsnämnden. Vid den tiden la den nya majoriteten ner kommunalrådet och stängde därmed möjligheterna till att utveckla kommunalarna på de boendes villkor. Så 2015 genomförde vi i Tankesmedjan Stallarholmen en opinionsundersökning tillsammans med Mälardalens högskola.

Resultatet visade att en stor majoritet ville att vi i kommundelen skulle få mer att säga till om. Men när resultatet skulle

offentliggöras blev det tvärstopp! Den politiska majoriteten var inte intresserad. Det blev också omöjligt att fortsätta arbeta inom Miljöpartiet, men jag ville driva på i klimat- och miljöarbetet och för ett rättvist samhälle så därför behöll jag mina uppdrag som politisk vilde.

Och hur kom det sig att du valde Strängnäs vänstern?

– Vänsterpartiet är det rätta partiet för

mina hjärtefrågor! Jag blev medlem 2017 och har haft politiska uppdrag i (V) sedan 2018. Idag är jag ledamot i fullmäktige och andre vice ordförande i Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Jag arbetar just nu främst för att kommunen ska snabba upp klimatarbetet och underlätta för oss vanliga medborgare att kunna leva ett hållbart liv.

ELNÄTBOLAGENS ÖVERVINSTER

Ingenting är så illa att det inte kan bli värre

Fram till avregleringen av elmarknaden 1996 betraktades elmarknaden som en del av samhällsnyttan. Därefter blev den konkurrensutsatt. Energimarknadsinspektionen (Ei) avgör skälig vinstnivå för elnätsbolagen, men myndighetens bedömning överklagades 2021 av bolagen, som har en monopolliknande ställning i sina regioner.

* Retroaktivt efter överklagan från elnätsbolagen 2021, vilket gav en betydande inkomstöverföring från konsument till elbolag, enligt Konkurrensverket, Ei och ett flertal kundorganisationer.

Källa: DN den 10 februari 2023
Siffror: Energimarknadsinspektionen (Ei)

ESKILSTUNA

FIRA MÅJ MED VÄNSTER- PARTIET

KL 12.00 TÅG FRÅN

TILL **JÄRNTORGET**
RADEMACHER
TAL, MUSIK, MAT & DRICK

